

Čís. 13099.

Předmětem postupu může býti i pohledávka postupitele z povolení zápůjčky postoupeným dlužníkem.

Postoupený dlužník nebyl oprávněn povolenou zápůjčku vyplatiti jinému než postupníkovi, jakmile byl o postupu uvědoměn. Postoupil-li postupitel částky ze zápůjčky více osobám, byl postoupený dlužník povinen jim postoupené částky vyplatiti v pořadí, v němž byl o postupech uvědoměn.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1933, Rv I 33/32.)

Žalobě na žalovanou spořitelnu o zaplacení 14.500 Kč, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by o věci znovu jednal a rozhodl.

Důvody :

Žaloba je opřena o tvrzení, že Václav B. postoupil žalující firmě ze zápůjčky, již mu žalovaná povolila, 11.000 Kč a 3.500 Kč, že žalovaná byla o postupu uvědoměna, že však přes to postoupené částky nevyplatila žalobkyni, nýbrž jiným osobám. Odvolací soud má tedy pravdu, že nejde o žalobu o náhradu škody, nýbrž o žalobu o zaplacení postoupených částek, tedy o splnění smluvního závazku. Právní poměr mezi stranami jest posuzovati podle předpisů §§ 1392 a násl. obč. zák., nehledíc k tomu, zda v době postupu již došlo ke smlouvě o zápůjčku mezi Václavem B-em a žalovanou, poněvadž lze postoupiti i budoucí pohledávky, jsou-li určeny co do osoby dlužníka a důvodu vzniku. Účinnost postupu byla závislá jen na tom, zda dojde k povolení zápůjčky. Nelze však odvolacímu soudu přisvědčiti v tom, že žalovaná sice Václavu B-ovi zápůjčku slíbila, ale nepovolila a že proto žalobkyně nemá nárok na vyplacení postoupených částek, třebaže žalovaná Václavu B-ovi poskytla na slíbenou zápůjčku zálohy, jež činily celkem 24.762 Kč. Výplatou těchto »záloh« žalovaná vskutku Václavu B-ovi nejen povolila, nýbrž i vyplatila zápůjčku v této částce. Zda při tom upustila od podmínek pro výplatu stanovených neb obvyklých, na tom nezáleží. Žalovaná však nebyla oprávněna postoupené částky vyplatiti jinému než postupníkovi, jakmile byla o postupu uvědoměna (§ 1396 obč. zák.) a, postoupil-li Václav B. částky ze zápůjčky více osobám, byla povinna jim postoupené částky vyplatiti v pořadí, v jakém byla o postupech uvědoměna. Žalobkyně tvrdí, že žalovaná byla povinna — prý podle ujednání — vyplatiti především částky jí postoupené. Je-li tím míněno, že žalovaná byla povinna, zaplatiti žalobkyni postoupené částky bez ohledu na pořadí postupníků, není toto mínění správné. Podle zjištění prvního soudu, jež dovoláním nebylo napadeno, tázal se společník F. žalující firmy, když B. tvrdil, že má od žalované povolenou zápůjčku 65.000 Kč a nabídl žalující firmě postup 11.000 Kč z ní, ředitele žalované, byla-li B-ovi zá-

půjčka skutečně povolena, ředitel to potvrdil a prohlásil, že žalovaná může žalobkyni přímo zaplatiti, předloží-li cesi B-em podepsanou. Při postupu druhé částky 3.500 Kč odpověděl ředitel žalované na telefonický dotaz žalující firmy, by zaslala dodatečnou cesi, že žalovaná zmíněnou částku zadrží přesně tak, jako při první cesi. Ani z tohoto ústního prohlášení ani z korespondence stran nelze usuzovati, že se žalovaná zavázala vyplatiti žalobkyni postoupené částky bez ohledu na práva předcházejících věřitelů. Ředitel žalované spořitelny, jemuž náleželo prováděti usnesení ředitelstva a vypláceti zápůjčky, by nebyl býval ani oprávněn, žalovanou k tomu zavázati, poněvadž takový závazek by přesahoval pouhou výplatu povolené zápůjčky postupníkům. Ostatně praví žalobkyně sama v dovolání, že sporné bylo jediné to, zda žalovaná podle dřívější doby postupů žalobkyně (první pořadí) byla povinna platiti především jí, či zda byla oprávněna vyplatiti ze zápůjčky jiným osobám a teprve naposledy žalobkyni. Rozumí tedy tvrzenému ujednání patrně sama jen tak, že mělo býti především zapláceno jí, poněvadž podle pořadí byla první. Záleží tedy jen na tom, kolik by se z částky 24.762 Kč bylo dostalo na žalobkyni, kdyby žalovaná při vyplácení této částky byla dbala pořadí postupníků podle doby, kdy byla o postupech uvědoměna. Poněvadž to nebylo zjištěno, je řízení kusé a nutno je v tomto směru doplniti (§§ 496 čís. 3, 513, 510 c. ř. s.). Pořadí postupu 11.000 Kč bude počítati podle doby, kdy žalovaná byla uvědoměna o původním postupu této částky ze dne 9. července 1928, nikoliv podle doby, kdy obdržela postupní prohlášení ze dne 17. srpna 1928. Neboť žalobkyně prohlásila na postupní listině ze dne 17. srpna 1928 dřívější postup (z 9. července 1928) za neplatný patrně jen proto, že žalovaná tvrdila, že jej neobdržela. Ježto však toto tvrzení žalované se ukázalo býti nesprávným, platí doba, kdy žalovaná byla uvědoměna o původním postupu ze dne 9. července 1928; nelze zmíněné poznámce rozuměti tak, že se žalobkyně tohoto svého pořadí vzdala.

Čís. 13100.

Ten, komu přísluší služebnost cesty a chůze přes dvůr usedlosti, jest povinen, najde-li vrata, v místech průjezdu a průchodu po stranách dvora zřízená, zavřena, vrata po výkonu svého služebnostního oprávnění za sebou zavřítí.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1933, Rv I 722/32.)

Žalobci jsou vlastníky parcely č. kat. 452/1, cesty přes dvůr usedlosti žalobců, jež jest stížena služebností jízdy a chůze ve prospěch usedlosti žalovaných, kteří tuto služebnost také vykonávají. V roce 1930 postavili žalobci na parcele č. kat. 452/1 a na parcele č. kat. 31/1 dřevěná vrata. Vrata jsou postavena proti sobě na obou koncích dvora, vlastně cesty č. kat. 452/1, takže při výkonu služebnosti cesty (chůze), žalovaní těmito vraty musí projítí (projetí). Žaloba žalovaných, kterou při stavbě vrat na žalobce pro rušenou držbu podali, byla právoplatně zamítnuta. Žalovaní při výkonu služebnosti, najdou-li vrata zavřena, je